

PROTECTIA TINERILOR IN UNIUNEA EUROPEANA

Îmbunătățirea condițiilor de lucru și a respectării drepturilor muncitorilor sunt unele din cele mai importante obiective ale Uniunii, prin care aceasta urmărește ca dezvoltarea pieței unice să nu fie însoțită de scăderea standardelor de lucru și de distorsiuni. Prioritățile Comunității în domeniul legislației muncii se îndreaptă spre definirea cerințelor minime de lucru prin intermediul legislațiilor naționale.

La protejarea angajaților au contribuit directivele adoptate referitoare la concedierile colective de personal (Directiva nr. 98/59/CEE), transferul întreprinderilor (Directiva nr. 2001/23/CEE), protecția femeilor însărcinate (Directiva nr. 92/85/CEE), a protecției tinerilor angajați (Directiva nr. 94/33/CEE), etc.

Consiliul Uniunii Europene a adoptat Directiva 94/33/CEE referitoare la protecția tinerilor în muncă, Directiva care reglementează aspectele legate de definirea conceptelor de tânăr, copil, adolescent, munci ușoare, timp de lucru și perioadă de repaus, interdicția muncii copilului și derogări posibile de la această interdicție, obligații generale ale angajatorilor referitor la angajarea tinerilor, în special în ceea ce privește normele de securitate și sănătate în muncă, timpul de lucru, munca de noapte, repausul legal, activități care implică expunerea tinerilor la factori nocivi din punct de vedere chimic, biologic, fizic.

România a adoptat o serie de legi relevante în domeniul muncii, prin care se realizează transpunerea unor directive în legislația națională. Astfel prin adoptarea Legii nr. 203/15.11.2000 pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor se realizează transpunerea Directivei nr. 94/33/CEE din 22.06.1994 referitoare la protecția tinerilor în munca.

Principalele prevederi se referă la următoarele aspecte :

- definirea conceptelor de tânăr, copil, adolescent, munci ușoare, timp de lucru și perioadă de repaus pentru tineri;
- interdicția muncii copilului și excepții de la aceasta;
- obligații generale ale angajatorilor, în special în ceea ce privește normele de securitate și sănătate în muncă, timpul de lucru, munca de noapte, repausul legal, activități care implică expunerea tinerilor la factori nocivi din punct de vedere chimic, biologic, fizic.
- îmbunătățirea condițiilor de lucru și în mod deosebit a mediului de lucru, pentru a garanta un nivel mai bun de protecție a sănătății și securității tinerilor;
- introducerea de măsuri care să vizeze promovarea îmbunătățirii securității, și sănătății tinerilor la locul de muncă,
- obligația angajatorilor de a crea locuri de muncă care să permită tinerilor efectuarea sarcinilor de muncă în condiții de securitate și sănătate;
- supravegherea tinerilor la locurile de muncă de către personal competent .

Directiva 94/33/CEE a Consiliului din 22 iunie 1994 privind protecția tinerilor la locul de muncă este aplicabilă tinerilor sub 18 ani. Directiva include prevederi legate de:

- Obligațiile generale ale angajatorilor, cum sunt protejarea sănătății și securității tinerilor, evaluarea riscurilor asociate cu munca tinerilor, evaluarea și supravegherea stării de sănătate a

tinerilor, informarea tinerilor si a reprezentantilor legali ai acestora privind riscurile posibile pentru sanatatea si securitatea lor;

- Tipurile de ocupatii care nu sunt corespunzatoare pentru tineri cum sunt activitatile care depasesc capacitatea fizica sau mentala a tinerilor, munca ce implica expunerea la substante periculoase;
- Programul de lucru, munca de noapte, perioadele de odihna, concediile anuale si pauzele.

Deseori, riscurile fiziologice sunt aceleasi pentru adulti si tineri. Totusi, exista anumite domenii in care tinerii lucratori au nevoie de o protectie mai mare decat adultii din cauza diferentelor fiziologice, de exemplu:

1. Munca in care ritmul de lucru este determinat de masina 9forta musculara nu este pe deplin dezvoltata);
2. Munca in mediu cu presiune inalta (oasele nu sunt dezvoltate in intregime, exista riscul de vatamare pe termen lung);
3. Radiatii ionizante (risc ridicat de dezvoltare a cancerului si de efecte ereditare);
4. Vibratii ale intregului corp (risc ridicat de afectare a coloanei vertebrale in conditiile in care muschii si oasele nu sunt pe deplin dezvoltate) si zgomot;
5. Expunerea la substante periculoase – tinerii sunt mult mai vulnerabili la imbolnaviri cauzate de substantele periculoase, desi efectele apar mai tarziu;

Printre factorii fiziologici specifici care trebuie luati in considerare:

1. Existenta echipamentului individual de protectie (EIP) adaptat tinerilor;
2. Dimensiunile corpului si forta in maini in legatura cu capacitatea de a opera comenzi (in special actionarea uneltelor de forta);
3. Dimensiunile corpului tinerilor in relatia cu distantele de stabilitate pentru a preveni accesul in zonele periculoase.

Conform legii fiecare loc de munca trebuie sa aiba un sistem adecvat de management al sanatatii si sigurantei, oferind protectie oricui.

Responsabilitatile angajatorilor:

- efectuarea evaluarii riscurilor inainte ca angajatii tineri sa-si inceapa activitatea (inclusiv in cazul angajatilor ocazionali, precum si in cazul training-ului profesional sau a plasarilor bazate pe experienta profesionala);
- luarea de masuri privind siguranta tinerilor, bazate pe evaluarea riscului;
- asigurarea ca angajatii tineri au supravegherea de care au nevoie;
- decizia ca exista nevoia ca tinerii sa fie preveniti de a efectua anumite activitati la locul de munca sau accesul in anumite zone;
- furnizarea de informatii privind riscurile la care tinerii pot fi expusi in timpul activitatii si luarea masurilor de solutionare;
- efectuarea instructajului de care au nevoie angajatii tineri pentru indeplinirea in siguranta a atributiilor (inclusiv instructajul in identificarea si solutionarea cazurilor de risc, precum si ce trebuie sa faca in cazurile de urgenta).

In tara noastra, necesitatea si obligativitatea existentei reglementarilor in ceea ce priveste protectia tinerilor la locul de munca constituie o prioritate, avand in vedere conditiile de desfasurare a proceselor de munca de catre acest sector al populatiei, sub aspectul protejarii tinerilor fata de orice munca susceptibila sa dauneze secutitatii, sanatatii sau dezvoltării lor fizice, psihologice, morale sau sociale, sau să le pericliteze educația. În condițiile actuale se impune adaptarea întregului sistem legislativ, inclusiv cel privind securitatea și sănătatea în muncă a tinerilor la cerințele reglementărilor Uniunii Europene.

Hotararea privind protectia tinerilor la locul de munca, act normativ prin care prevederile legale in domeniu sunt adaptate reglementarilor europene are ca scop asigurarea protectiei tinerilor impotriva

exploatarei economice, a oricarui tip de munca susceptibila sa dauneze securitatii, sanatatii sau dezvoltarii lor fizice, psihologice, morale sau sociale sau sa pericliteze educatia acestora.

Prevederile se aplica persoanelor in varsta de pana la 18 ani care au incheiat un contract individual de munca in conformitate cu legislatia in vigoare.

Potrivit actului normativ, incadrarea in munca a copiilor este interzisa. Copilul este definit ca orice persoana cu varsta de pana la 15 ani sau orice tanar cu varsta intre 15 ani, cel putin, si 18 ani, cel mult, care face obiectul scolarizarii obligatorii pe baza de program integral, stabilit de lege.

Prin derogare, copiii in varsta de cel putin 16 ani pot incheia un contract individual de munca in calitate de salariat pentru desfasurarea de munci usoare. Munca usoara este reprezentata de activitati care, prin natura sarcinilor pe care le presupun si a conditiilor in care sunt efectuate, nu pot prejudicia sanatatea, sanatatea sau dezvoltarea copilului si tanarului si nu sunt de natura sa prejudicieze frecventa scolara, participarea la programe de orientare sau formare profesionala sau capacitatea acestora de a beneficia de instruirea primita.

Copilul care face obiectul scolarizarii obligatorii poate incheia un contract individual de munca si la implinirea varstei de 15 ani, cu acordul parintilor sau al reprezentantilor legali, pentru desfasurarea de activitati potrivite cu dezvoltarea fizica, aptitudinile si cunostintele sale, daca astfel nu ii sunt periclitate sanatatea, dezvoltarea si pregatirea profesionala.

Hotararea stabileste ca angajatorul este obligat sa ia masurile necesare pentru asigurarea securitatii si protejarea sanatatii tinerilor, tinand seama, in special, de riscurile specifice care rezulta din lipsa de experienta, din constientizarea insuficienta a riscurilor existente sau potentiale sau din faptul ca tinerii sunt inca in dezvoltare.

Angajatorul este obligat sa informeze tinerii, in scris, asupra eventualelor riscuri si asupra tuturor masurilor luate in ceea ce priveste securitatea si sanatatea lor. De asemenea, este obligat sa informeze, in scris, parintii sau reprezentantii legali ai copiilor angajati asupra tuturor acestor masuri.

Potrivit noului act normativ, este interzisa angajarea tinerilor pentru activitati care depasesc in mod evident capacitatile lor fizice sau psihologice; care implica o expunere nociva la agenti toxici, cancerigeni care determina modificari genetice ereditare, avand efecte nocive pentru fat pe durata graviditatii sau avand orice alt efect nociv cronic asupra fiintei umane; care implica o expunere nociva la radiatii; care prezinta riscuri de accidentare, pe care se presupune ca tinerii nu le pot identifica sau preveni, din cauza atentiei insuficiente pe care o acorda securitatii in munca, a lipsei lor de experienta ori de pregatire; care pun in pericol sanatatea acestora din cauza frigului ori caldurii extreme sau din cauza zgomotului ori a vibratiilor.

Conform actului normativ, printre activitatile si procedeele care sunt susceptibile sa antreneze riscuri specifice pentru tineri se numara, in special, activitatile care implica o expunere nociva la agentii fizici, biologici si chimici.

Hotararea precizeaza faptul ca, in cazul tinerilor, durata timpului de munca este de maximum 6 ore/zi si 30 de ore/saptamana. In situatia in care tanarul cumuleaza mai multe functii in baza unor contracte individuale de munca, timpul de munca efectuat se insumeaza si nu poate depasi, cumulativ, aceasta durata. De asemenea, tinerii nu pot presta munca suplimentara si munca de noapte, iar copiii angajati nu pot presta munca intre orele 20.00 si 6.00.

Tinerii beneficiaza de o pauza de masa de cel putin 30 de minute consecutive, in cazul in care durata zilnica a timpului de munca este mai mare de 4 ore si jumătate. intre doua zile de munca, tinerii beneficiaza de o perioada minima de repaus de 12 ore consecutive. intre doua zile de munca, copiii incadrati in munca beneficiaza de o perioada minima de repaus de 14 ore consecutive. Tinerii beneficiaza de o perioada de repaus saptamanal de doua zile consecutive, de regula sambata si duminica. De asemenea, ei beneficiaza de un concediu de odihna suplimentar de cel putin 3 zile lucratoare.

Hotararea transpune in totalitate prevederile Directivei 94/33/CEE referitoare la protectia tinerilor in munca, care are ca scop asigurarea protectiei tinerilor impotriva exploatarei economice si impotriva oricarei munci care poate sa dauneze securitatii, sanatatii sau dezvoltarii lor fizice, psihologice, morale sau sociale sau sa compromita educatia acestora.

BIBLIOGRAFIE:

1. Andrei Popescu, *Drept international al muncii*, Editura Holding reprter, Bucuresti, 1999;
2. Octavian Manolache, *Drept comunitar*, Editura All Beck, Bucuresti, 2001;
3. Manta Pantelimon, Ghimis Vasile, *Dreptul muncii si securitatii sociale*, Editura Academica Brancusi, Tg.Jiu;
4. www.europa.eu
5. www.infoeuropa.ro